

KASVATUS & AIKA

PÄÄKIRJOITUS

<https://doi.org/10.33350/ka.109495>

Kivijalan vahvistamisesta

Kirsi-Maria Hytönen

Taloa ja sen rakenteita käytetään vertauksena moniin asioihin. Talolla kuvataan milloin mitään, ja nyt aion käyttää sitä kuvatakseni sitä, miten tämän(kin) nyt lukemasi lehden toiminta rakentuu.

Kasvatus & Aika ei toimi irrallaan tiedemaailmasta, vaan sen taustaorganisaationa ja kustantajana toimii [Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura](#). Tieteellisen julkaisemisen periaatteiden mukaisesti lehtemme on toki riippumaton ja itsenäinen, mutta tausta-seura rahoittaa toimintaa ja nimittää toimituksen jäsenet. Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) jäsen, ja TSV taas välittää tieteellisille seuroille opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatavan valtionavustuksen julkaisu-toimintaan. Taustaseura on lehden kivijalka, se perusta jolle lehden toiminta rakentuu.

Perustamisestaan asti *Kasvatus & Aika* on ollut vapaan saatavuuden lehti. Se tarkoittaa, että se on ilmestynyt verkossa ilmaiseksi kenen tahansa luettavana. Lehden myynnistä ei näin ollen kerry tuottoja, joskaan painokulujakaan ei synny. Tyhjästä lehti ei kuitenkaan synny, vaan sen rakentavat kirjoittajat, anonymit arvioijat ja toimituskunta. Taitava ja osaava toimituskunta on talon runkorakenne, joka mahdollistaa talon – eli lehden sisällön – laajentamisen. Anonymit vertaisarvioijat ovat talon ovet ja ikkunat, jotka huolehtivat siitä, millaisia rakennustarvikkeita taloon tuodaan ja vastaavat talon (eli julkaisutoiminnan tieteellisestä) kestävydestä.

Kattona toimivat lehden päätoimittajat ja toimitussihteeri. He pitävät huolta, että rakenteet ja ikkunat pysyvät suojassa. Katto ottaa vastaan raekuurot, mutta myös kiitollisen auringonpaisteen silloin, kun kaikki sujuu mallikkaasti.

Juuri nyt *Kasvatus & Ajassa* tehdään kattoremonttia. Allekirjoittanut siirtyy äitiysloman kautta sivuun pitkäaikaisesta tehtävästään, ja toinen päätoimittaja Hanna-Maija Huhtala pitää vanhempainvapaan mittaisen tauon työstä. Elokuusta alkaen päätoimittajien paikalla ovat uudet henkilöt. Toimitussihteerinä vuosien ajan lehteämme luotsannut moniosaaja Essi Jouhki siirtyy myös vähitellen muihin haasteisiin. Hän kuitenkin perehdyttää syksyn aikana uuden toimitussihteerin tehtäviinsä. Tällaiset vaihdokset kuuluvat tieteellisen lehden elinkaareen, ja kun valinnat ja perehdytykset hoidetaan hyvin, ne eivät vaikuta lehden sisällön laatuun.

Huolestuttavinta tällä hetkellä on kuitenkin lehden kivijalan tilanne. Lehtemme taustalla toimiva Suomen kasvatuksen ja koulutuksen seura on taloudellisessa ahdingossa, koska jäsenmäärä putoaa. Suunta on sama monissa muissakin tieteellisissä seuroissa: yhdistystoi-

minnan merkitystä ei nuoremman tutkijasukupolven parissa nähdä, koska sitä ei aina huomioida tutkijan urakehityksessä. Seurojen ylläpitämät tieteelliset lehdet toimivat hyvin itenäisesti, kuten hyvää journalistiseen tapaan kuuluu. Ilman taustaseuraa *Kasvatus & Aika* ei kuitenkaan saisi julkaisutukea, eikä näin ollen voisi ilmestyä. Jos taustaseura kuihtuu jäsenmäärän puutteeseen, myös lehti todennäköisesti lakkaa olemasta.

Julkaisuudessa ei ole kyse suurista summista, mutta se on tärkeää. Valtaosa lehden toimijoista, kuten päätoimittajat, toimittajat, kirjoittajat ja arvioijat, hoitavat tehtävänsä vanhan tavan mukaan ilmaiseksi. Palkkioita maksetaan vain kahdelle erityisasiantuntijalle eli toimitussihteerille ja oikolukijalle. Molempien palkkio on lähinnä muodollinen, mutta siitä ei ole haluttu tinkiä. Talkootyön ajatus on kaunis periaate, mutta työstä kuuluisi myös saada korvaus. Jäsenmaksujen mahdollistama taustaseuran panos ja TSV:n julkaisutuki mahdollistavat tämän.

Vetoankin nyt lehden lukijoihin: paras tapa tukea *Kasvatus & Aikaa* on liittyä Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seuran jäseneksi. Liittyminen on helppoa, eikä jäsenmaksu ole mahdollittoman suuri. Liittymällä jäseneksi tuet lehden tulevaisuutta, mutta myös muuta seuran toimintaa. Seura on hienosti esillä oppivelvollisuuslain juhlavuotena. Se järjestää 24.8.2021 [Oppivelvollisuus 100 vuotta -juhlaseminaarin](#) ja julkaisee siihen liittyvän teoksen. Seuran vuosikirja *Koulu ja menneisyys* on ilmestynyt vuodesta 1935 lähtien ja on *Kasvatus & Ajan* tavoin vapaasti saatavilla [Journal.fi-palvelussa](#).

Toivotan kaikki lehden lukijat lämpimästi tervetulleiksi tukemaan lehden toimintaa seuran jäsenyydellä, tai lähettämällä käsikirjoituksia, kirja-arvioita, teemanumeroehdotuksia tai muita puheenvuoroja [lehden kotisivujen kautta](#), sekä toimimalla anonyymina refereearvioijana.

Tässä lehdessä julkaistaan jälleen joukko erinomaisia, vertaisarvioituja artikkeleita. Lisäksi mukana on kiinnostavia katsauksia sekä ajankohtaisia kirja-arvioita. Ensi syksynä luvassa on erityinen, odotettu kaksoisnumero teemasta demokratia ja kasvatusta.

Kiitän Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seuraa vuosistani *Kasvatus & Ajan* päätoimittajana. Olen oppinut paljon, ja siirryin ilolla uusiin haasteisiin reppu täynnä hyviä eväitä. Kiitos Essi Jouhkille ylläpitotuesta, Hanna-Maija Huhtalalle kollegiaalisesta ystävyydestä sekä Maija Lanakselle parhaana esimerkkinä toimimisesta ja oppimisen matkasta. Suuri kiitos myös lehtemme toimituskunnalle itsenäisestä ja osaavasta työskentelystä.

Tämä on ollut hyvää aikaa.

Kaunista kesää ja koronatonta syksyä kaikille!

FT Kirsi-Maria Hytönen toimii yliopistotutkijana Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitoksella. Seuraavat kuukaudet hän keskittyy kasvatustyöhön kotonaan perheen kuopuksen kanssa.